

ИЗВЈЕШТАЈ
О СТАЊУ БАНКАРСКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ЗА I полугодште 2001. године

Бања Лука, август 2001. године

САДРЖАЈ

I УВОД

II ПОСЛОВАЊЕ БАНАКА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

1. Општи подаци

1.1. Кадрови

2. Финансијски показатељи пословања банака

2.1. Биланс стања

2.1.1. Актива

2.1.1.1. Квалитет активе

2.1.2. Пасива

2.1.2.1. Депозити

2.1.2.2. Капитал

2.2. Биланс успјеха

3. Унутрашњи платни промет

III ЗАКЉУЧАК

ПРИЛОЗИ

I УВОД

Од половине 1998.године, када је основана Агенција за банкарство Републике Српске, до првог квартала 2001.године извршене су велике промјене у банкарском систему Републике Српске, али су систем у цјелини, а и банке појединачно још увијек оптерећени великим проблемима.

У другом кварталу су значајне активности око стања у банкарском сектору имали Влада Републике Српске, Министарство финансија и Народна скупштина, са циљем очувања банкарског сектора и приватизације државног дијела капитала у банкама са већинским државним капиталом.

Имајући у виду економско окружење, банке послују у доста сложеним условима.

Први проблем је чињеница да на овако малом тржишту имамо велики број банака, што намеће жестоку тржишну конкуренцију у којој по правилу опстају банке са већим капиталом, што ће присилити мање банке на удруживање.

Други проблем је недостатак повјерења у банкарски систем у цјелини, због чега нема значајнијег раста штедње, посебно штедње становништва која је основа развоја банкарског система.

Трећи проблем је незавршена реформа укупног привредног и правосудног система, тако да су банке суочене са додатним ризицима у пословању.

Кашњење приватизације банака у претежно државном власништву смањује њихову конкурентност и профитабилност и умањује реалне могућности да се приватизација проведе.

Битан помак у првом полугодишту ове године је долазак страног капитала (оснивање једне нове банке и докапитализација једне приватне банке).

Реформа платног промета је окончана у веома кратком времену и требала би омогућити повећање профитабилности и даљи развој банака.

Девет банака је формирало одјељење за инвестиционо банкарство које ће у оквиру банке обављати послове са хартијама од вриједности и ове банке су оснивачи "Берзе".

Са радом је почела и Агенција за осигурање депозита, која ће имати утицаја на враћање повјерења у банке.

Агенција за банкарство Републике Српске, као регулаторна институција, припремила је Извјештај на основу података које достављају банке, као и резултата извршених контрола од стране Агенције.

Такође треба напоменути да су Агенцији достављени извјештаји екстерног ревизора за пословање банака. Агенција је урадила упоредне показатеље пословања према извјештајима банака са налазима екстерног ревизора који су углавном строжији од извјештаја самих банака.

II ПОСЛОВАЊЕ БАНАКА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

У првом полугодишту 2001. године у Републици Српској пословало је 17 банака, Поштанска штедионица и 2 филијале банака из Федерације Босне и Херцеговине. У првом полугодишту покренут је ликвидациони поступак над West банком д.д. Лакташи којој је одузета дозвола са 31.12.2000.године.

Према подацима из биланса структура власништва у банкама са стањем 30.06.2001.године показује да је 9 банака и Поштанска штедионица у државном, а 8 у приватном власништву, што значи да је у погледу структуре власништва дошло до промјена, јер је у поступку приватизације једна државна банка постала већински приватна.

Структура капитала банака
које су укључене у процес приватизације

Б А Н К А	КАПИТАЛ у %			
	Државни	Задружни	Приватни	Укупно
Кристал банка а.д. Б.Лука	75,6	4,8	19,6	100
Бањалучка банка а.д. Б.Лука	84,0	4,0	12,0	100
Привредна банка а.д. Градишка	74,2	20,4	5,4	100
Привредна банка а.д. Брчко	100,0			100
ПБС а.д. Српско Сарајево	84,4	1,3	14,3	100
Привредна банка а.д. Добој	90,0	4,0	6,0	100
Приједорска банка а.д. Приједор	90,6	5,6	3,8	100
Поштанска штедионица а.д. Б.Лука	100,0			100
Семберска банка а.д. Бијељина	90,1	6,9	3,0	100
Развојна банка а.д. Бања Лука	100,0			100

У првом полугодишту 2001.године усвојен је почетни биланс за Развојну банку а.д. Бања Лука, обзиром на кашњење због диобног биланса са СПП-а, након чега је Агенција извршила оцјену солвентности и издала Рјешење о солвентности банке.

У Републици Српској у првом полугодишту 2001.године пословало је осам банака са већинским приватним капиталом и то:

Б А Н К А	КАПИТАЛ у %			УКУПНО
	Приватни	Државни	Задружни	
- Агропром банка а.д. Бања Лука	51,2	33,4	15,4	100,0
- ВБ банка а.д. Бања Лука	89,6	10,4	-	100,0
- Нова банка а.д. Бања Лука	97,0	1,9	1,1	100,0
- Екватор банка а.д. Бања Лука	100,0	-	-	100,0
- Бобар банка а.д. Бања Лука	100,0	-	-	100,0
- Зептер Комерц банка а.д. Бања Лука	100,0	-	-	100,0
- Balkan Investment Bank а.д. Б.Лука	100,0	-	-	100,0
- BSEI	100,0	-	-	100,0

У првом полугодишту ове године Агенција је у складу са Законом о Агенцији и Законом о банкама дала дозволу за рад једној новој банци (Pavlovi} International Bank а.д. Slobomir - Бијељина), а поред тога дате су следеће сагласности и рјешења:

- тринаест сагласности за избор и именовање вањског ревизора,

- једно рјешење о именовану ликвидационог управника,
- једно рјешење о значајном учешћу у капиталу банке,
- осам сагласности за оснивање филијала банака са сједиштем у Републици Српској и једно одобрење за оснивање филијале банке из Федерације Босне и Херцеговине,
- девет сагласности за оснивање дијела банке за обављање послова са хартијама од вриједности,
- двије сагласности на Статут банака
- једну сагласност на именоване директора банке,
- једну сагласност на Уговор о оснивању банке
- једну дозволу за куповину државних акција банке.

Треба посебно истаћи да је у току првог полугодишта 2001.године Агенција дала дозволе за обављање унутрашњег платног промета ниског нивоа ризика за двије банке, а средњег нивоа ризика за три банке.

Активности везане за издавање дозвола за обављање унутрашњег платног промета се одвијају у складу са поднешеним захтјевима банака, односно испуњености услова из Одлуке.

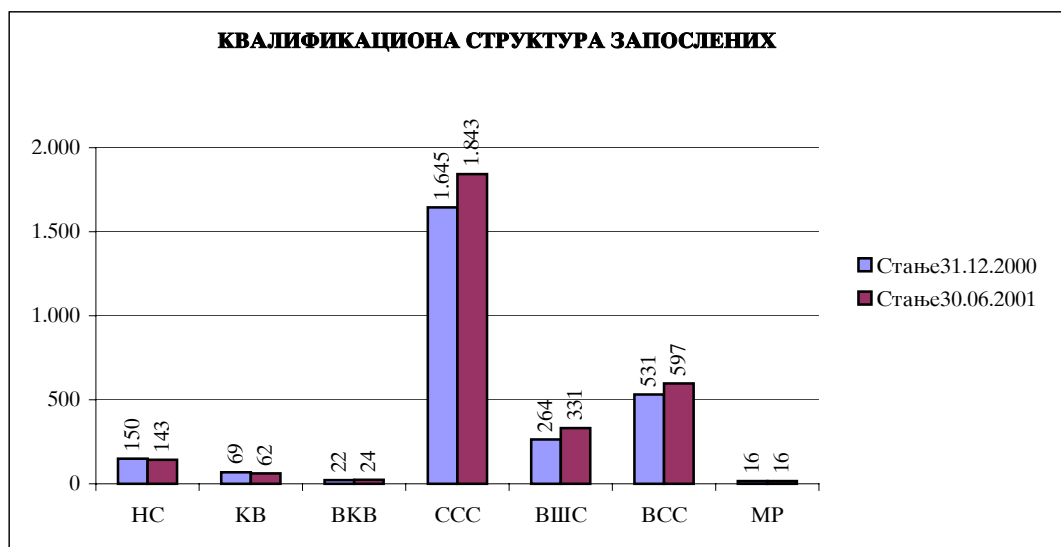
1.1. Кадрови

Укупан број запослених радника са 30.06.2001.године износи 3.016 радника са следећом квалификационом структуром:

Квалификациона структура запослених

Редни број	Квалификација	Стање 31.12.2000	Учешће	Стање 30.06.2001	Учешће	ИНДЕКС 2001/2000
1.	НС	150	5,56	143	4,74	95
2.	КВ	69	2,56	62	2,06	90
3.	ВКВ	22	0,82	24	0,80	109
4.	ССС	1.645	60,99	1.843	61,11	112
5.	ВШС	264	9,79	331	10,97	125
6.	ВСС	531	19,69	597	19,79	112
7.	МР	16	0,59	16	0,53	100
УКУПНО		2.697	100,00	3.016	100,00	112

До краја I полугодишта 2001.године број радника се повећао за 319 или за 12%, што је резултат повећања углавном код једне државне и три приватне банке. Међутим, треба истаћи да је и поред тога укупан број радника са средњом стручном спремом 61,1%, а само 19,8% радника има ВСС која се углавном захтијева због све веће сложености банкарских послова. Вишак запослених, а и неодговарајућу квалификациону структуру има већина државних банака.

Од укупног броја запослених у банкама 30.06.2001.године на банке са већинским државним капиталом односи се 86,4%, а на приватне 13,6% радника, а што се види из следећег прегледа:

БАНКЕ	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ				ИНДЕКС 2001/2000
	31.12.2000		30.06.2001		
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
Државне банке	2.421	89,77	2.605	86,37	108
Приватне банке	276	10,23	411	13,63	149
УКУПНО:	2.697	100,00	3.016	100,00	112
Број банака	18		18		

Износ aktive у банкама у односу на број запослених и по структури власништва може се сагледати из следећег прегледа:

БАНКЕ	Стање 30.06.2001		
	Број запослених	Активa у МИЛ КМ	Активa по запосленом у мил КМ
Државне банке	2.605	512	0,20
Приватне банке	411	192	0,47
УКУПНО	3.016	704	0,23
Број банака	18		

*Активa није умањена за износ резерви

Активa по запосленом је мања у односу на 31.12.2000.године - у државним банкама.

Укупан број и квалификациона структура запослених по банкама са 30.06.2001.године дат је у Прилогу број 5.

2. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

Надзор над пословањем банака, као један од основних задатака Агенције, спроводи се контролом у самим банкама, али исто тако и контролом извјештаја које банке достављају Агенцији и то:

1. Биланс стања банака који се доставља мјесечно, са додатним прилозима тромјесечно уз билансе стања по шеми Агенције који садрже показатеље о новчаним средствима, кредитима, депозитима и ванбилансу;
2. Извјештаје о капиталу, класификацији активе и ризичности пословања банака;
3. Извјештаје о резултатима пословања банака који се достављају тромјесечно (биланс успјеха и новчаним токовима).

Поред ових користе се и сви расположиви подаци и информације добијене на основу посебних захтјева Агенције, а све у циљу што квалитетнијег праћења и анализе пословања банака у Републици Српској. Усвајањем новог Закона о рачуноводству, усвојено је одређење да се у рачуноводственој пракси Републике Српске за рачуноводствено евидентирање и извјештавање у потпуности примијене Међународни рачуноводствени стандарди са новим контним планом и то од 01.01.2000.године. Према томе, Агенција је урадила приједлог нових извјештаја који се достављају на начин и у роковима прописаним одговарајућим одлукама и упутствима, а њихова примјена је обавезна од 01.01.2000.године. **Анализа биланса стања вршена је без дијела којег ће према Закону о почетном билансу банака преузети држава, односно без ставки пасивног и неутралног подбиланса, тј. вршена је анализа само активног биланса банака.**

2.1. Биланс стања

Укупна актива банака са 30.06.2001.године износила је 925,9 мил. КМ, од чега 704,4 мил. КМ билансна и 221,5 мил. КМ ванбилансна. Структура активе и пасиве банака у Републици Српској може се сагледати из следећег прегледа:

Биланс стања банака

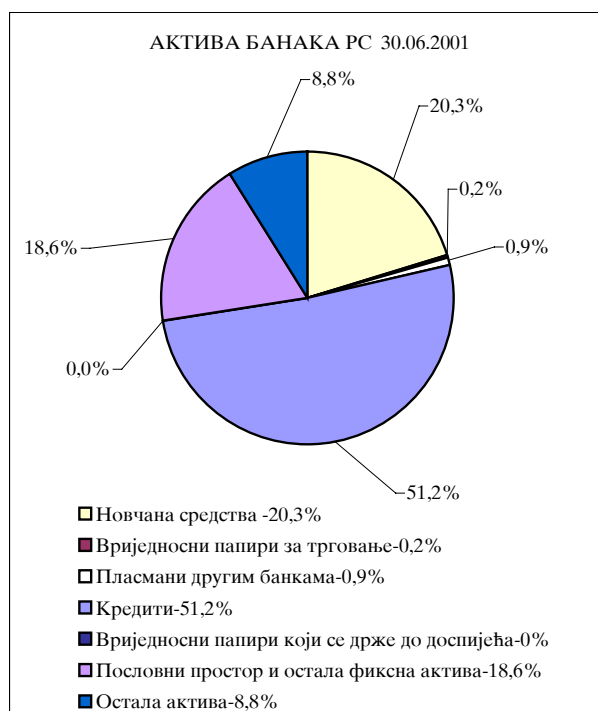
ОПИС/ПЕРИОД	ИЗНОС(000КМ)				ИНДЕКС
	31.12.2000		30.06.2001		
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
АКТИВА (ИМОВИНА):					
1.Новчана средства	126.893	19,49	143.281	20,34	113
2.Вриједносни папири за трговање	0	0,00	1.141	0,16	0
3.Пласмани другим банкама	3.796	0,58	6.190	0,88	163
4.Кредити	344.224	52,86	360.555	51,18	105
5.Вриједносни папири који се држе до доспијећа	1.413	0,22	4	0,00	0
6.Пословни простор и остала фиксна актива	118.768	18,24	131.177	18,62	110
7.Остала актива	56.118	8,62	62.097	8,82	111
8.СВЕГА АКТИВА:	651.212	100,00	704.445	100,00	108
9.Укупно ванбиланс (10+11+12)	218.632		221.167		101
10. Активни ванбиланс	152.120		135.577		89
11. Класификована актива-губитак Е	31.893		42.624		134
12. Комисиони послови (агентски)	34.619		42.966		124
13.УКУПНО АКТИВА (8+9)	869.844		925.612		106
ПАСИВА(ОБАВЕЗЕ):					
14.Депозити	330.611	50,77	362.335	51,44	110
15.Узете позајмице	2.274	0,35	3.938	0,56	173
16.Обавезе по узетим кредитима	47.273	7,26	37.648	5,34	80
17.Остале обавезе	25.119	3,86	44.880	6,37	179
18.Потребне резерве за пот.губ.	59.812	9,18	61.185	8,69	102
19.Капитал	186.123	28,58	194.459	27,60	104
20.СВЕГА ПАСИВА (ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ)	651.212	100,00	704.445	100,00	108
21.Укупно ванбиланс (22+23+24)	218.632		221.167		101
22. Активни ванбиланс	152.120		135.577		89
23. Класификована актива-губитак Е	31.893		42.624		134
24. Комисиони послови (агентски)	34.619		42.966		124
25.УКУПНА ПАСИВА (20+21)	869.844		925.612		106

2.1.1. Актива

Пад новчаних средстава заустављен је у првом полугодишту 2001.године.

Стање новчаних средстава са 30.06.2001.године у односу на крај протекле године је веће за износ од 28,5 мил. КМ или за 13%, а што је резултат преноса средстава из бивше СПП као и уплате оснивачког капитала за новоосноване банке.

У I полугодишту 2001. године дошло је до повећања кредита за 5%, што наговјештава позитиван тренд у развијању кредитне активности као основне активности банака.

Структура биланса банака и даље је незадовољавајућа с обзиром на значајан износ неактивне aktive и повећање доспјелих потраживања по кредитима.

Укупна ванбилансна актива износи 221,5 мил. КМ, а остала је такорећи на нивоу прошле године, с тим да је дио ванбилансне aktive банака који носи ризик (активни ванбиланс) смањен за 11%.

2.1.1.1. Квалитет aktive

Квалитет aktive оцјењује се на основу Одлуке о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификацију aktive. Оцјену врши сама банка тромјесечно и свој извјештај доставља Агенцији. Приликом контроле банака оцјену квалитета aktive изврше и супервизори Агенције. Исто тако оцјену квалитета врше и ревизори банака приликом ревизије годишњих извјештаја.

Секторска структура укупних кредита банака Републике Српске види се из следећег прегледа:

Р/б	ОПИС/ПЕРИОД	у 000 КМ				
		31.12.2000	Учешће	30.06.2001	Учешће	ИНДЕКС 2001/2000
1.	Владине институције	8.177	2,38	8.147	2,26	100
2.	Јавна и државна предузећа	165.511	48,08	141.714	39,30	86
3.	Приватна предузећа и друштва	144.629	42,02	174.491	48,40	121
4.	Непрофитне организације	2	0,00	217	0,06	10.850
5.	Банкарске институције	936	0,27	200	0,06	21
6.	Небанкарске фин.институције	0	0,00	1.440	0,40	0
7.	Грађани	16.352	4,75	22.084	6,13	135
8.	Остало	8.617	2,50	12.262	3,40	142
9.	УКУПНО	344.224	100,00	360.555	100,00	105

Секторска структура укупних кредита посматрано у односу на већинско власништво, тј. на банке са већинским државним капиталом и на банке са већинским приватним капиталом види се из следећег прегледа:

Р/б	ОПИС/ПЕРИОД	у 000 КМ					
		30.06.2001					
		Државне	Учешће	Приватне	Учешће	Укупно	Учешће
1.	Владине институције	4.522	1,69	3.625	3,90	8.147	2,26
2.	Јавна и државна предузећа	130.377	48,70	11.337	12,21	141.714	39,30
3.	Приватна предузећа и друштва	109.396	40,87	65.095	70,10	174.491	48,40
4.	Непрофитне организације	216	0,08	1	0,00	217	0,06
5.	Банкарске институције	50	0,02	150	0,16	200	0,06
6.	Небанкарске фин.институције	0	0,00	1.440	1,55	1.440	0,40
7.	Грађани	14.500	5,42	7.584	8,17	22.084	6,13
8.	Остало	8.637	3,23	3.625	3,90	12.262	3,40
9.	УКУПНО	267.698	100,00	92.857	100,00	360.555	100,00

У првом полугодишту дошло је до промјене у структури кредита, односно до значајног повећања код приватних предузећа, а значајног пада код јавних државних предузећа због искњижења кредита класификованих у категорију "Е".

Међутим, када су у питању кредити неопходно је посебно напоменути пораст доспјелих потраживања и висок ниво који износи 68,0 милиона КМ са 30.06.2001.године, а већа су за 109% у односу на крај прошле године. Доспјела потраживања по кредитима резултат су отежаних услова наплате и високог степена ризичности пласмана.

Ниво и структура доспјелих потраживања може се видјети у следећој табели:

Р/б	ОПИС/ПЕРИОД	у 000 КМ								
		Стање 31.12.2000			Учешће	Стање 30.06.2001			Учешће	ИНДЕКС 2001/2000
		Држ.	Прив.	Укупно		Држ.	Прив.	Укупно		
1.	Владине институције	0	0	0	0,00	4.242	2.442	6.684	9,84	0
2.	Јавна и државна предузећа	19.301	73	19.374	59,55	33.690	1.100	34.790	51,20	180
3.	Приватна предузећа и друштва	10.311	935	11.246	34,57	23.083	3.087	26.170	38,51	233
4.	Непрофитне организације	0	0	0	0,00	0	1	1	0,00	0
5.	Банкарске институције	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0
6.	Небанкарске фин.институције	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0
7.	Грађани	75	60	135	0,41	57	230	287	0,42	213
8.	Остало	222	1.555	1.777	5,46	21	0	21	0,03	1
9.	УКУПНО	29.909	2.623	32.532	100,00	61.093	6.860	67.953	100,00	209

Кредитна активност банака усмјерена је на подржавање јавних и државних предузећа, те приватних предузећа и друштава, а ту је за банке могућ највећи степен ризика.

Треба истаћи неповољну рочну структуру кредита, а што се види из следећег прегледа:

у 000 КМ

Р/б	ОПИС/ПЕРИОД	30.06.2001			Укупно
		Краткор. кредити <1год.	Дугорочни кредити >1год.	Доспјела потраж.	
1.	Владине институције	1.454	9	6.684	8.147
2.	Јавна и државна предузећа	75.484	31.440	34.790	141.714
3.	Приватна предузећа и друштва	100.748	47.573	26.170	174.491
4.	Непрофитне организације	216	0	1	217
5.	Банкарске институције	200	0	0	200
6.	Небанкарске фин.институције	0	1.440	0	1.440
7.	Грађани	4.381	17.416	287	22.084
8.	Остало	11.890	351	21	12.262
9.	УКУПНО	194.373	98.229	67.953	360.555

Кредити грађанима представљају укупне краткорочне и дугорочне кредите грађанима и у банкарској пракси је потврђено да је то категорија кредита који носе најмањи ризик. Кредити грађанима одобравају се из страних кредитних линија, јер у банкама није створена депозитна основа као извор финансирања.

Да би се добила потпунија слика о структури одобрених кредита банака и њиховом стању код државних и приватних банака дајемо преглед структуре кредита и резерви за кредитне губитке.

у 000 КМ

ОПИС	Дати кредити				Резерве за кредитне губитке			
	31.12.2000		30.06.2001		31.12.2000		30.06.2001	
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	Стање	Учешће	Стање	Учешће
Државне банке	275.382	80,00	267.698	74,25	29.930	80,20	30.073	82,60
Приватне банке	68.842	20,00	92.857	25,75	7.390	19,80	6.335	17,40
УКУПНО	344.224	100,00	360.555	100,00	37.320	100,00	36.408	100,00

Стање и структура класификоване билансне и ванбилансне активе може се сагледати из следећег прегледа:

- у 000КМ -

СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	31.12.2000	30.06.2001	ИНДЕКС
1. Краткорочни кредити	221.497	197.916	89
2. Дугорочни кредити	93.020	98.284	106
3. Остали пласмани	13.935	10.369	74
4. Обрачуната камата	31.293	38.121	122
5. Доспјела потраживања	33.902	62.135	183
6. Потраживања по плаћеним гаранцијама	8.282	9.453	114
7. Остала актива	32.387	42.108	130
8. СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА УКУПНО:	434.316	458.386	106
9. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	52.100	62.231	119
10. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	53.012	53.979	102
11. Разлика 10.-9.	912	-8.252	-905
12а. Плативе гаранције	58.769	74.037	126
12б. Чинидбене гаранције	35.851	24.242	68
13. Непокривени акредитиви	46.373	27.234	59
14. Неопозиве кредитне обавезе	15	0	0
15. Остале потенцијалне обавезе	609	6.866	1.127
16. СТАВКЕ ВАНБИЛАНСА УКУПНО:	141.617	132.379	93
17. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	5.179	6.887	133
18. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	6.801	7.207	106
19. Разлика 18.-17.	1.622	320	20
20. УКУПНО СТАВКЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	575.933	590.765	103
21. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	57.281	69.118	121
22. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	59.813	61.186	102
23. ВИШЕ формираних резерви	3.929	1.147	29
МАЊЕ формираних резерви	1.397	9.079	650
НЕКЛАСИФИКОВАНА АКТИВНА АКТИВА	227.399	249.257	110

Укупна класификована актива са стањем 30.06.2001.године износи 590,7 мил. КМ, а порасла је за 3% у односу на крај претходне године. Од укупног стања на билансну активу отпада 458,3 мил. КМ, а на ванбилансну 132,3 мил. КМ која је опала за 7% у односу на прошлу годину.

Међутим, оцјена квалитета активе мора се посматрати у директној повезаности са висином и учешћем неквалитетне активе (која је класификована у категорије "Ц", "Д" и "Е") у укупној билансној и ванбилансној ризичној активи, наравно као и структуром потенцијалних кредитних губитака по категоријама класификације.

Класификација билансне и ванбилансне активе банака са стањем на дан 30.06.2001.године види се из следеће табеле:

Класификација активне активе
са стањем на дан 30.06.2001.

-у 000КМ -

СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	А	Б	Ц	Д	Е	УКУПНО
1. Краткорочни кредити	98.461	47.366	32.288	18.736	1.065	197.916
2. Дугорочни кредити	48.129	23.793	17.378	8.660	324	98.284
3. Остали пласмани	9.705	366	37	257	4	10.369
4. Обрачуната камата	4.801	7.072	11.424	14.349	475	38.121
5. Доспјела потраживања	8.248	22.734	15.300	14.144	1.709	62.135
6. Потраживања по плаћеним гаранцијама	835	1.665	4.305	2.004	644	9.453
7. Остала актива	38.211	3.465	78	354	0	42.108
8. СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА УКУПНО:	208.390	106.461	80.810	58.504	4.221	458.386
9. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	4.166	7.918	17.265	28.661	4.221	62.231
10. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	4.093	5.622	11.861	28.238	4.165	53.979
11. Разлика 10.-9.	-73	-2.296	-5.404	-423	-56	-8.252
12а. Плативе гаранције	60.218	9.939	1.851	666	1.363	74.037
12б. Чинидбене гаранције	18.439	2.179	3.248	376	0	24.242
13. Непокривени акредитиви	4.526	22.410	82	216	0	27.234
14. Неопозиве кредитне обавезе	0	0	0	0	0	0
15. Остале потенцијалне обавезе	6.866	0	0	0	0	6.866
16. СТАВКЕ ВАНБИЛАНСА УКУПНО:	90.049	34.528	5.181	1.258	1.363	132.379
17. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	1.679	2.306	928	611	1.363	6.887
18. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	1.718	2.621	923	538	1.407	7.207
19. Разлика 18.-17.	39	315	-5	-73	44	320
20. УКУПНО СТАВКЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	298.439	140.989	85.991	59.762	5.584	590.765
21. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	5.845	10.224	18.193	29.272	5.584	69.118
22. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	5.811	8.243	12.784	28.776	5.572	61.186
23. ВИШЕ формираних резерви	338	805	0	4	0	1.147
МАЊЕ формираних резерви	372	2.786	5.409	500	12	9.079
НЕКЛАСИФИКОВАНА АКТИВНА АКТИВА						249.257

Упоредни преглед класификације

- у 000КМ -

Категорија класификације	31.12.2000	Учешће	30.06.2001	Учешће	ИНДЕКС
А	327.050	40,7	298.439	35,5	91
Б	155.498	19,4	140.989	16,8	91
Ц	58.340	7,3	85.991	10,2	147
Д	30.390	3,8	59.762	7,1	197
Е	4.655	0,6	5.584	0,7	120
некласификовани активни биланс	227.399	28,3	249.257	29,7	110
УКУПНО:	803.332	100,1	840.022	100,0	105
Пот.опш.рез.за пот.кред.губ.(А)	6.540		5.845		89
Већ форм.опш.резерве (А)	6.372		5.811		91
Разлика за А:	- 168		- 34		
Пот.посеб.рез.за пот.кред.губ.(Б-Е)	50.741		63.273		125
Већ форм.посебне резерве (Б-Е)	53.441		55.375		104
Разлика за (Б-Е):	2.700		-7.898		

Међутим, у првом полугодишту 2001.године дошло је до даљњег погоршања квалитета активе који се одржава кроз номинално смањење износа активе класификоване у категорије ризике "А" и "Б", а повећања високо ризичних категорија ризика "Ц", "Д" и "Е".

У структури класификације са 30.06.2001.године највеће учешће је групе ризика "А" - 35,9%.

Потраживања класификована у категорију "Ц" порасла су за 27,6 мил. КМ, а највећи раст ове категорије је по основу билансне активе - краткорочни и дугорочни кредити.

Посебно забрињава пораст високо-ризичних потраживања класификованих у категорију "Д" који износи 29,4 мил. КМ. Највећи пораст у овој категорији ризика је по основу класификације краткорочних кредита и потраживања по плаћеним гаранцијама.

Категорија ризика "Е" је веома важна, јер она представља директни губитак за банке који се мора искњижити из биланса на терет посебних резерви за потенцијалне губитке.

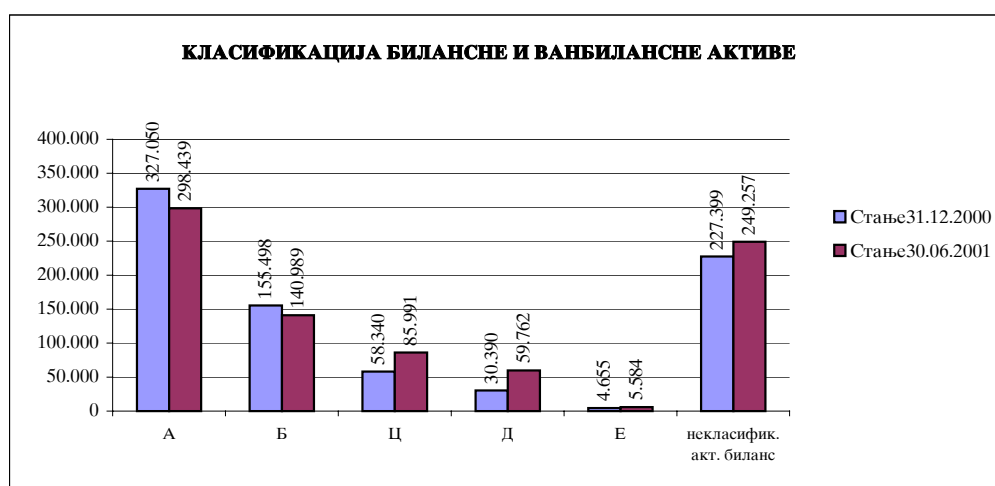
У првом полугодишту 2001.године износ класификованих потраживања у категорији ризика "Е" је повећан за 20% у односу на крај прошле године, што је још један показатељ погоршања квалитета активе банака.

Треба напоменути да већ формиране опште и посебне резерве за потенцијалне кредитне губитке нису достигле прописани ниво поготово ако се има у виду да се приликом контроле банака врши класификација од стране супервизора Агенција, а која је углавном строжија од оне коју раде банке. Укупно обрачунате посебне резерве на активу класификовану у категорију ризика Б-Е износе са 30.06.2001.године 63,2 мил. КМ, а укупно формиране резерве 55,3 мил. КМ, што значи да банке Републике Српске нису обезбиједиле потребне резерве за потенцијалне губитке.

Класификација по основу својине у предузећима

-у 000КМ -

Категорија класификације	Државна предузећа	Приватна предузећа	УКУПНО
А	110.807	187.632	298.439
Б	94.068	46.921	140.989
Ц	47.918	37.793	85.711
Д	44.236	15.806	60.042
Е	3.067	2.517	5.584
УКУПНО:	300.096	290.669	590.765

Коефицијенти квалитета активе

- у 000КМ -

ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2000	30.06.2001
1.	Доспјели кредити/	32.532	67.953
	Укупни кредити	344.224	360.555
	%	9,45	18,85
2.	Доспјели кредити/	32.532	67.953
	Рез. за потен. губитке	37.320	36.408
	%	87,17	186,64
3.	Доспјели кредити/	32.532	67.953
	Укупни капитал	200.993	215.888
	%	16,19	31,48
4.	Класификована актива/	575.933	590.765
	Укупни капитал	200.993	215.888
	%	286,54	273,64
5.	Рез. за потен. губитке/	37.320	36.408
	Укупни кредити	344.224	360.555
	%	10,84	10,10
6.	Укупна ризична актива	532.104	558.786
	Укупна актива	651.212	704.445
	%	81,71	79,32

Основни узроци лошег квалитета активе банака су потешкоће у пословању зајмопримаца узроковане неповољним привредним кретањима. Банке имају много проблематичних кредита, зајмопримци често послују са губицима, па је тешко наплатити доспјела потраживања. Велики број кредита се обнавља, јер зајмопримци нису у могућности да отплаћују главницу ни камату. Поједине банке врше капитализацију камате, тј. приписују камату кредитима.

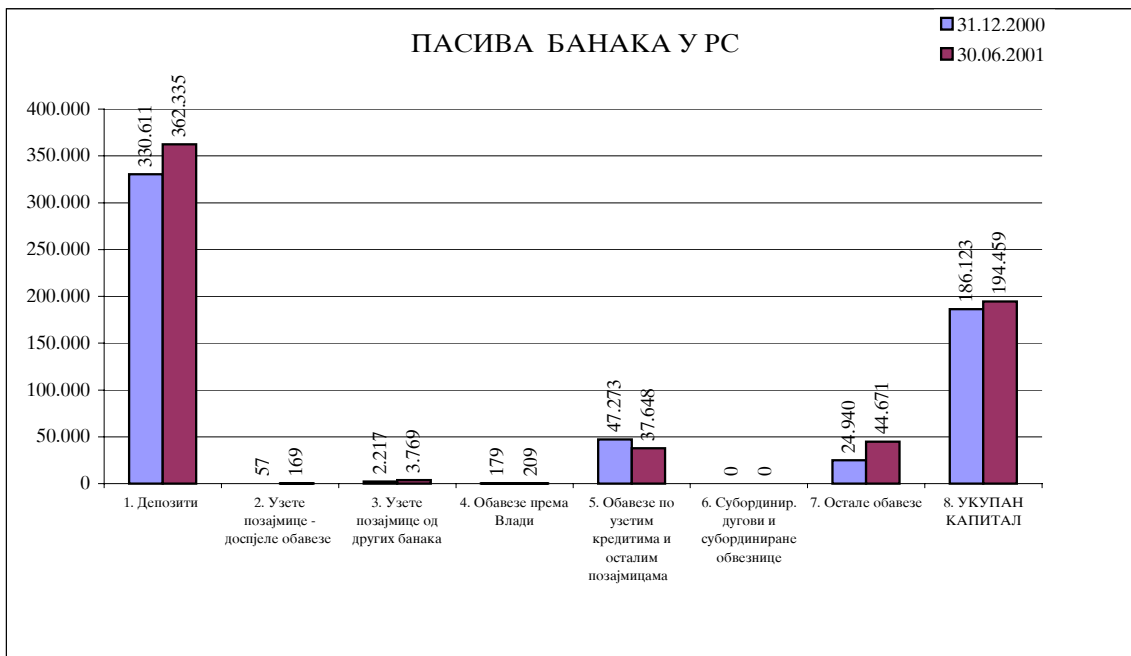
Због великих проблема са отплатом кредита, банке одобравају мање износе кредита (до 100 хиљада КМ) на краће рокове. Поред тога један број банака је реструктурирао дио краткорочних кредита, односно претворио их у дугорочне кредите да би олакшали зајмопримцима да премосте финансијске тешкоће.

Побољшање квалитета активе банака не може се очекивати све док се не ревитализује привреда, не крену страна улагања и ојача депозитна основа банака, посебно у сектору послова са становништвом.

Ранија констатација да је квалитет активе у банкама незадовољавајући, те да су формиране резерве за потенцијалне кредитне губитке недовољне и даље остаје.

2.1.2. Пасива

Структура пасиве, односно обавеза и капитала у билансу стања банака са 30.6.2001.године види се из следећег графика:

У структури пасиве обавезе учествују са 63,7%, а капитал са посебним резервама за потенцијале губитке 36,3%. Оно што је константно присутно у изворима, односно у пасиви банака су депозити по виђењу који представљају уз капитал једини извор за кредитирање, што упућује на закључак да је структура пасиве изузетно неповољна.

2.1.2.1. Депозити

У структури пасиве у 2001. години евидентне су промјене на депозитима који су порасли за 31,7 мил. КМ или 10%.

Основна карактеристика депозитне основе банкарског сектора Републике Српске је да почива на депозитима по виђењу од којих се са 30.06.2001.године односи на:

- депозите по виђ. у КМ 205,7 мил. КМ или 56,8% од укуп. депозита
- депоз. по виђ.у стр. валути 131,8 мил. КМ или 36,4% од укуп. депозита

Од укупних депозита само 6,7% су орочени депозити.

У укупној структури депозита, депозити становништва су и даље симболична ставка (12,9% од укупних депозита) и углавном се односе на исплате личних доходака и пензија и веома кратко се задржавају на рачунима банака.

Штедни улози су сведени на симболичан износ извора средстава банака. Стање и структура нове штедне становништва може се сагледати из следећег прегледа:

Преглед стања нове штедне становништва
у банкарству Републике Српске

- у 000 КМ -

Ред. бр.	ОПИС	Стање 31.12.2000	Учешће	Стање 30.06.2001	Учешће	ИНДЕКС 2001/2000
1.	ПО ВИЂЕЊУ					
	1. У КМ	33.707	62,69	22.757	48,69	68
	2. У девизама	15.068	28,02	15.691	33,57	104
	УКУПНО: 1	48.775	90,71	38.448	82,26	79
2.	ОРОЧЕНА					
	1. У КМ	136	0,25	328	0,70	241
	2. У девизама	4.857	9,03	7.965	17,04	164
	УКУПНО: 2	4.993	9,28	8.293	17,74	166
3.	УКУПНО (1+2)	53.768	99,99	46.741	100,00	87

У првом полугодишту 2001.године укупна нова штедна становништва биљежи пад и то за 13% или 7,0 милиона у односу на крај 2000.године. Ово се односи на банке са већинским власништвом државног капитала. Мора се нагласити да је остварен пораст нове штедне у приватним банкама за 2,3 милиона или 23%, те да долази до промјене у структури у корист приватних банака, а што се види из следећег прегледа:

Преглед нове штедне становништва

у 000 КМ

	31.12.2000	Учешће	30.06.2001	Учешће	ИНДЕКС 2001/2000
Државне банке	43.837	81,53	34.555	73,93	79
Приватне банке	9.931	18,47	12.186	26,07	123
УКУПНО:	53.768	100,00	46.741	100,00	87

Све до повратка штедне становништва у банке, што би довело до значајног раста квалитетних депозита у банкама, не можемо имати стабилно банкарство као подршку укупном привредном расту Републике Српске.

Ниво новчаних средстава и рачуна депозита код депозитних институција може се сагледати из следећег прегледа:

Новчана средства и рачуни депозита код депозитних институција

- у 000 КМ -

ОПИС / ПЕРИОД	31.12.2000				30.06.2001				ИНДЕКС 2001/2000
	Држ. б.	Прив. б.	Укупно	Учешће	Држ. б.	Прив. б.	Укупно	Учешће	
КМ									
Готов новац	4.600	2.402	7.002	5,5	13.438	9.052	22.490	15,7	321
Жиро рачун код СПП	15.671	9.195	24.866	19,6	15.520	13.761	29.281	20,4	118
Рачуни депозита код депоз. институција у Б и Х	1.072	22	1.094	0,9	1.663	232	1.895	1,3	173
Рачуни депозита код депоз. институција у иностр.	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	0
Новч.средс. у процесу наплате	9	1	10	0,0	52	0	52	0,0	520
Неисплаћени дугови	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	0
7.УКУПНО	21.352	11.620	32.972	26,0	30.673	23.045	53.718	37,5	163
ДЕВИЗЕ									
Готов новац	16.082	11.304	27.386	21,6	23.846	14.261	38.107	26,6	139
Жиро рачун код СПП	21	0	21	0,0	8	1.000	1.008	0,7	4.800
Рачуни депозита код депоз. институција у Б и Х	1.539	913	2.452	1,9	915	2.002	2.917	2,0	119
Рачуни депозита код депоз. институција у иностр.	20.625	43.081	63.706	50,2	21.628	24.593	46.221	32,3	73
Новч.средс. у процесу наплате	323	12	335	0,3	1.103	186	1.289	0,9	385
Неисплаћени дугови	21	0	21	0,0	21	0	21	0,0	100
7.УКУПНО:	38.611	55.310	93.921	74,0	47.521	42.042	89.563	62,5	95
СВЕУКУПНО:	59.963	66.930	126.893	100,0	78.194	65.087	143.281	100,0	113

Ликвидност банака у првом полугодшту 2001.године се погоршала, а проблеме са одржавањем текуће ликвидности имале су углавном државне банке. Основни узрок неликвидности је тежак материјални положај зајмопримаца, односно тешка економска ситуација у земљи.

Преглед коефицијената ликвидности дајемо у следећој табели:

- у 000 КМ -

ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2000	30.06.2001
1.	Краткорочна актива/	340.811	338.795
	Краткорочна пасива	352.770	374.844
	%	96,61	90,38
2.	Краткорочна актива/	340.811	338.795
	Укупна актива	651.212	704.445
	%	52,33	48,09
3.	Краткорочна пасива/	352.770	374.844
	Укупна актива	651.212	704.445
	%	54,17	53,21
4.	Нето краткорочна пасива/	11.959	36.049
	Укупна актива	651.212	704.445
	%	1,84	5,12
5.	Нето кредити/	306.904	324.147
	Депозити	330.611	362.335
	%	92,83	89,46
6.	Нето кредити и предузете фин. обавезе акредитиви/	354860	352373
	Укупна актива	651.212	704.445
	%	54,49	50,02

2.1.2.2. Капитал

Укупан капитал у банкама са 30.06.2001.године износи 215,8 мил. КМ. Укупни капитал је већи за 14,9 мил. КМ или за 7% у односу на претходну годину. Ниво и структура капитала се види из следећег прегледа:

Стање капитала

у 000 КМ

	Стање 31.12.2000	Учешће	Стање 30.06.2001	Учешће	ИНДЕКС 2001/2000
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	192.347	95,70	208.169	96,42	108
ДОПУНСКИ КАПИТАЛ	8.646	4,30	7.719	3,58	89
УКУПНИ КАПИТАЛ(1+2)	200.993	100,00	215.888	100,00	107
ГУБИТАК	8.498		15.618		184
УКУПНО КАПИТАЛ	192.495		200.270		104
Мање формирано резерви	1.395		9.080		651
Остало	1.727		1.458		84
ИЗНОС НЕТО-КАПИТАЛА БАНАКА	189.373		189.732		100

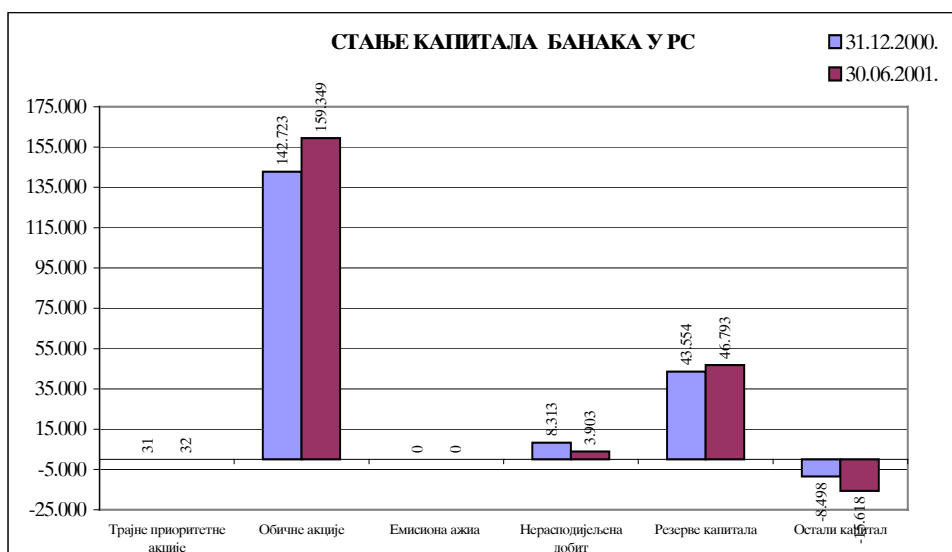
Овај раст капитала остварен је због докапитализације три приватне банке и нераспоређене добити.

Значајно повећање остварено је и код одбитних ставки капитала који се односи на пораст општег кредитног ризика и потенцијалних кредитних губитака за које банке нису формирале опште и посебне резерве за кредитне губитке. Оно што треба посебно истаћи је износ непокривених губитака из претходних година (8,5 мил. КМ) и губитак из првог полугодишта 2001.године у износу од 7,0 мил. КМ који умањује укупни капитал.

Из следеће табеле може се сагледати структура и тренд акционарског капитала у банкама Републике Српске.

у 000 КМ

БАНКЕ	31.12.2000		30.06.2001		ИНДЕКС
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
Државне банке	85.807	60,11	84.130	52,79	98
Приватне банке	56.947	39,89	75.251	47,21	132
УКУПНО:	142.754	100,00	159.381	100,00	112

Значајан показатељ за сагледавање капитала јесте стопа адекватности капитала која по садашњим прописима мора да износи најмање 10%. Просјечна адекватност капитала као однос нето капитала и укупне ризичне активе 30.06.2001.године износи 34%. Стопу адекватности испуњавају све банке и креће се у распону од 10,3% до 116,1%.

Анализа је рађена на основу адекватности капитала коју утврђују саме банке, док се коначна оцјена адекватности капитала сваке банке најбоље може утврдити контролом у самој банци.

Преглед релативних односа дајемо у следећој табели:

Коефицијенти капитала

у 000 КМ

ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2000	30.06.2001
1.	Нето капитал	189.373	189.732
	Укупна актива	651.212	704.445
	%	29,08	26,93
2.	Акционарски капитал	142.754	159.381
	Укупна актива	651.212	704.445
	%	21,92	22,63
3.	Основни капитал	192.347	208.169
	Укупна ризична актива	532.104	558.786
	%	36,15	37,25
4.	Укупни капитал	200.993	215.888
	Укупна ризична актива	532.104	558.786
	%	37,77	38,64
5.	Нето кредити	306.904	324.147
	Укупни капитал	200.993	215.888
	%	152,69	150,15
6.	Добит	3.538	2.025
	Акционарски капитал	142.754	159.381
	%	2,48	2,54

Према подацима из извјештаја банака на дан 30.06.2001.године 3 државне банке не испуњавају законски цензус од 5 милиона КМ нето капитала, а због процеса приватизације државног капитала нису могле извршити докапитализацију.

2.2. Биланс успјеха

Укупан приход банака у првом полуугодишту 2001.године остварен је у износу 65,3 мил. КМ, а укупни расходи 70,3 мил. КМ. Остварена добит прије опорезивања износи 2,0 мил. КМ, док је остварен губитак у износу од 7,0 милиона КМ.

Ниво и структура прихода види се из следећег прегледа:

Биланс успјеха банака

- у 000 КМ -

ОПИС/ПЕРИОД	Стање 31.12.2000			Учешће	Стање 30.06.2001			Учешће
	Држ.	Прив.	Укупно		Држ.	Прив.	Укупно	
1.ПРИХОДИ ПО КАМАТАМА И СЛИЧНИ ПРИХОДИ								
а)Приходи од камата и сл. приходи	45.181	9.588	54.769	41,20	22.134	6.910	29.044	44,43
б)Оперативни приходи	61.402	16.754	78.156	58,80	25.619	10.710	36.329	55,57
2.УКУПНИ ПРИХОДИ (1.а + 1.б)	106.583	26.342	132.925	100,00	47.753	17.620	65.373	100,00
3.РАСХОДИ								
а)Расходи по каматама и сл.расходи	8.474	2.068	10.542	7,76	6.903	1.295	8.198	11,65
б)Пословни и директни расходи	33.986	7.988	41.974	30,91	15.017	5.788	20.805	29,57
в)Оперативни расходи	68.729	14.557	83.286	61,33	30.390	10.963	41.353	58,78
4.УКУПНИ РАСХОДИ (3.а+3.б+3.в)	111.189	24.613	135.802	100,00	52.310	18.046	70.356	100,00
ДОБИТ ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.464	2.074	3.538		661	1.364	2.025	
ГУБИТАК	6.070	345	6.415		5.218	1.790	7.008	
ПОРЕЗИ	220	104	324		78	39	117	
НЕТО - ДОБИТ	1.244	1.970	3.214		583	1.325	1.908	

Позитиван финансијски резултат у првом полуугодишту 2001.године остварило је 10 банака у износу од 2,0 мил. КМ, а 6 банака губитак у износу од 7,0 мил. КМ, док су двије банка пословале на граници рентабилитета.

Од укупног износа каматоносних прихода са 30.06.2001.године на државне банке се односи 22,1 мил. КМ или 76,2%, а на приватне банке 6,9 мил. КМ или 23,8%.

Оперативни приходи у првом полуугодишту 2001.године у структури којих су и приходи од накнада већи су од прихода од камата и код државних и код приватних банака, што значи да укупан банкарски сектор Републике Српске усмјерава своју пословну политику према пословима који носе накнаде, а "бјеже" од кредитних послова као једне од основних банкарских активности.

Од укупних расхода са 30.06.2001.године у износу од 70,3 мил. КМ на расходе по каматама и сличне расходе се односи 8,1 мил. КМ или 11,5%. Од тог износа на расходе по основу камата на депозите се односи 6,0 мил. КМ.

У структури пословних расхода у првом полуугодишту 2001.године 17,5 мил. КМ се односи на трошкове по основу општих и посебних резерви за кредитне и друге губитке.

Оперативни расходи банака су веома високи (41,3 мил. КМ или 58,7% укупних прихода банака), а односе се на трошкове плата и доприноса (16,2 мил. КМ), трошкове пословног простора и остале фиксне активе, те режија (16,1 мил. КМ) и остале оперативне трошкове (9,0 мил. КМ).

Међутим, чињеница је да банкарски сектор Републике Српске (државни и приватни) није у стању да оперативне расходе финансира приходима од камата, јер су оперативни расходи већи са 30.06.2001.године за 12,3 мил. КМ од прихода по основу камата.

У првом полугодишту 2001.године губитак банака износи 7,0 мил. КМ. На државне банке се односи 5,2 мил. КМ, а на приватне 1,8 мил. КМ.

У следећој табели дајемо најзначајније коефицијенте за оцјену профитабилности и ефикасности банака.

Коефицијенти зараде

- у 000 КМ -

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2000			30.06.2001		
	Држ.	Прив.	Укупно	Држ.	Прив.	Укупно
1. Укупни приход/	106.583	26.342	132.925	47.753	17.620	65.373
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	21,85	16,12	20,41	18,65	18,32	18,56
2. Укупни приход/	106.583	26.342	132.925	47.753	17.620	65.373
Укупни капитал	136.617	64.376	200.993	134.227	81.661	215.888
%	78,02	40,92	66,13	71,15	43,15	60,56
3. Укупни расходи/	111.189	24.613	135.802	52.310	18.046	70.356
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	22,79	15,06	20,85	20,43	18,77	19,97
4. Приход од камата/	45.181	9.588	54.769	22.134	6.910	29.044
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	9,26	5,87	8,41	8,64	7,19	8,25
5. Расходи по каматама/	8.474	2.068	10.542	6.903	1.295	8.198
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	1,74	1,27	1,62	2,70	1,35	2,33
6. Нето приход од камата/	36.707	7.520	44.227	15.231	5.615	20.846
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	7,52	4,60	6,79	5,95	5,84	5,92
7. Нето приход од камата/	36.707	7.520	44.227	15.231	5.615	20.846
Укупни капитал	136.617	64.376	200.993	134.227	81.661	215.888
%	26,87	11,68	22,00	22,69	13,75	19,31
8. Накнаде/	12.275	8.591	20.866	10.035	5.795	15.830
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	2,52	5,26	3,20	3,92	6,03	4,49
9. Мат. трошк. и бруто зараде/	68.729	14.557	83.286	30.390	10.963	41.353
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	14,09	8,91	12,79	11,87	11,40	11,74
10. Некаматаносни расходи/	102.715	22.545	125.260	45.407	16.751	62.158
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	21,06	13,80	19,23	17,73	17,42	17,65
11. Добит прије опорезивања/	1.464	2.074	3.538	661	1.364	2.025
Укупна актива	487.818	163.394	651.212	512.121	192.324	704.445
%	0,30	1,27	0,54	0,26	1,42	0,57

* Коефицијенти везани за биланс успјеха су приказани на годишњем нивоу

Оно што се одмах уочава је да су скоро сви релативни показатељи профитабилности нижи у првом полугодишту 2001.године у односу на 31.12.2000. године. Такође, треба напоменути да би укупни губитак био још већи да су Одлуку о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификацију активе све банке примијениле у погледу обавезе о формирању резерве за кредитне губитке на терет трошкова у висини процијењених кредитних губитака, као и дио обавеза према држави из основа неплаћених пореза, а које се односе на три државне банке, што би имало за посљедицу реалнији финансијски резултат и још негативније стање у билансу успјеха банака.

Оно што треба посебно нагласити да је ово привремени обрачун који не даје ни приближно реалну слику о профитабилности банака.

На крају, може се закључити да је профитабилност банака у Републици Српској лоша и има тенденцију пада. Ово се односи на државне банке које имају изузетно лошу активу и велик број запослених.

3. УНУТРАШЊИ ПЛАТНИ ПРОМЕТ

Доношењем Закона о унутрашњем платном промету Републике Српске и Закона о платним трансакцијама Републике Српске, као и осталим пратећим подзаконским актима о унутрашњем платном промету - крајем 2000. и почетком 2001. године започела је реформа унутрашњег платног промета, односно преноса са СПП на пословне банке, уз учешће Централне банке Босне и Херцеговине која руководи системом за бруто поравнање у реалном времену.

У другом полугодишту 2000. године и првом полугодишту 2001. године Агенција за банкарство дала је дозволе за обављање унутрашњег платног промета ниског нивоа ризика за 16 банака, а средњег нивоа ризика за 15 банака. Од ових петнаест дозволе средњег нивоа ризика добило је 8 банака са већинским државним, а 7 банака са већинским приватним капиталом.

У првом полугодишту 2001. године отворено је 44.103 трансакционих рачуна, од чега 36.784 у државним, а 7.319 у приватним банкама.

Кретање и обим унутрашњег платног промета, односно извршени број и износ трансакција по мјесецима види се из следећег прегледа:

- у 000 КМ -

Датум	НИСКИ НИВО РИЗИКА				СРЕДЊИ НИВО РИЗИКА			
	Број трансакција		Износ трансакција		Број трансакција		Износ трансакција	
	Задужења рачуна	Одобравање рачуна	Задужења рачуна	Одобравање рачуна	Задужења рачуна	Одобравање рачуна	Задужења рачуна	Одобравање рачуна
31.01.2001	94.077	116.224	323.121	351.794	86.175	89.705	133.030	130.639
28.02.2001	392.482	440.132	860.015	879.607	283.450	299.356	320.203	282.875
31.03.2001	447.533	506.218	1.475.257	1.497.736	294.358	317.606	371.308	339.457
30.04.2001	400.936	462.604	1.557.656	1.563.702	290.450	316.105	351.610	336.767
31.05.2001	424.333	488.674	2.068.889	2.115.612	315.194	329.708	419.869	385.301
30.06.2001	504.372	583.742	2.802.231	2.792.213	283.523	286.905	355.117	350.309
УКУПНО:	2.263.733	2.597.594	9.087.169	9.200.664	1.553.150	1.639.385	1.951.137	1.825.348

Уочава се значајно повећање броја трансакција из мјесеца у мјесец како по броју, тако и износа. Преглед унутрашњег платног промета у државним и приватним банкама види се из следеће табеле:

- у 000 КМ -

	НИСКИ НИВО РИЗИКА				СРЕДЊИ НИВО РИЗИКА			
	Број трансакција		Износ трансакција		Број трансакција		Износ трансакција	
	Задужења рачуна	Одобравање рачуна	Задужења рачуна	Одобравање рачуна	Задужења рачуна	Одобравање рачуна	Задужења рачуна	Одобравање рачуна
Државне банке	2.136.153	2.456.749	8.114.390	8.235.412	1.132.325	1.151.018	1.339.056	1.248.143
Приватне банке	127.580	140.845	972.779	965.252	420.825	488.367	612.081	577.205
УКУПНО:	2.263.733	2.597.594	9.087.169	9.200.664	1.553.150	1.639.385	1.951.137	1.825.348

У првом полугодишту 2001. године Агенција за банкарство Републике Српске је извршила преглед и контролу обављања унутрашњег платног промета код више банака које су носиоци унутрашњег платног промета у Републици Српској и утврдила да проблеми и тешкоће произилазе углавном из нетачно попуњених налога, неприлагођености опреме за пренос буџетских прихода, а нарочито због неблаговремено издатих техничких упутстава, односно инструкција за унутрашњи платни промет.

Имајући у виду брзину доношења законских аката о преносу унутрашњег платног промета у пословне банке, неблаговремено доношење подзаконских аката, слабу припремљеност и опремљеност банака, треба истаћи да се унутрашњи платни промет релативно добро уходава и одвија у првом полугодишту ове године.

У припреми су додатне одлуке и систем извјештавања у циљу ефикаснијег праћења унутрашњег платног промета.

III ЗАКЉУЧАК

У протеклом периоду заокружен је регулаторни оквир за пословање банака и супервизију од стране Агенције, уз завршетак додатних одлука за унутрашњи платни промет.

На основу напријед наведених података можемо констатовати да је банкарски систем Републике Српске у тешкој ситуацији која је погоршана у односу на крај прошле године. Основне карактеристике првог полугодишта су следеће:

- билансна актива износи 704,4 милиона КМ и повећана је за 8% у односу на прошлу годину, али је још недовољна за подршку економског развоја;*
- ванбилансна актива која се односи на гаранције и акредитиве износи 135,6 мил. КМ и смањена је у односу на прошлу годину за 11%, али је још увијек превисока у односу на билансну активу;*
- штедња становништва је још увијек на ниском нивоу (46,7 мил. КМ);*
- износ доспјелих потраживања је повећан за 109% у односу на прошлу годину и износи 68,0 мил. КМ;*
- висок ниво и даљњи раст утужених потраживања указује на неефикасност рада судова;*
- кредити су повећани за 5% иако је укупна актива повећана за 8%, што показује на повећану опрезност код кредитирања;*
- новчана средства су повећана за 13% у односу на прошлу годину, што је резултат преноса платног промета у банке и уплате оснивачког капитала за новоосновану банку;*
- издвојене опште и посебне резерве за потенцијалне кредитне губитке нису достигле прописани ниво, што реално умањује приказани резултат пословања банака;*
- укупан капитал износи 215,9 мил. КМ и већи је за 7% него крајем прошле године, али је због повећања одбитних ставки нето капитал остао на прошлогодишњем нивоу;*
- учешће капитала у пасиви износи 27,6%, а депозита 51,4% и мање је него прошле године, али је повећано учешће позајмица и осталих обавеза, што показује да је структура пасиве погоршана;*
- профитабилност банака је и даље лоша и 6 банака је исказало губитак, 10 банака је пословало позитивно, а двије банке су пословале на граници рентабилитета. Да су издвојене законске резерве профитабилност банака би била лошија.*

На овако лошу профитабилност утицао је и велики број запослених у банкама, а посебно код државних банака који је у овом периоду и повећан у односу на прошлу годину (са 2.421 на 2.605 радника).

- *Приватизација банака није била успјешна и у првом полугодишту није приватизована ниједна државна банка.*
- *Првенствена одговорност за рад банке је на органима управљања и менаџменту који управљају и руководе банкама, што је дефинисано Законом о банкама и Одлукама Агенције.*

Стручне службе Агенције за банкарство Републике Српске активно прате рад банака и на основу утврђених и напријед наведених показатеља пословања предузимају Законом прописане мјере.

У првом полугодишту 2001.године Агенција је предузела низ мјера према банкама и то:

- *издала упозорења банкама које нису ускладиле пословање са чланом 71. Закона о банкама;*
- *издала налоге за привремену обуставу послова унутрашњег платног промета средњег нивоа ризика;*
- *покренула прекршајне поступке против банака и одговорних лица у банкама које нису испуниле издата упозорења;*
- *извршила припрему за увођење привремених управа у банкама које нису у могућности да превазиђу неликвидност и код којих се пословање значајно погоршава.*

С обзиром на напријед наведене тешкоће, истицање рокова за приватизацију државног капитала у банкама, неопходно је наставити реформу у банкарском систему, а посебно:

- *убрзати процес приватизације државног капитала у банкама;*
- *ријешити статус државних банака које не могу наћи кушце (удруживање, припајање, ликвидација и сл.);*
- *активирати осигурање депозита у банкама и законски регулисати питање старе девизне штедње;*
- *инсистирати на већој одговорности (резултатима рада) органа управљања и менаџмента, нарочито у државним банкама;*
- *формирати привредне судове, што би убрзало наплату проблематичних потраживања те процес реализације обезбјеђења плаћања (хипотека, заложног права и друго);*
- *убрзати формирање институције Централног регистра рачуна са циљем унапређења унутрашњег платног промета.*

П Р И Л О З И

Прилог бр. 1. Основни подаци о банкама у Српској

Прилог бр. 2 Активни биланс стања банака

Прилог бр. 3 Биланс успјеха

Прилог бр. 4 Стање капитала

Прилог број 5. Подаци о запосленим у банкама

СПИСАК БАНАКА
са стањем на дан 30.06.2001. год.

Р/Б	БАНКА	СЈЕДИШТЕ	АДРЕСА	ДИРЕКТОР	ТЕЛЕФОН	ТЕЛЕФАКС	30.06.2001 (у 000КМ)		БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ
							АКТИВА	КАПИТАЛ	
1.	Бањалучка банка	Бања Лука	М.Бурсаћ 7	Момчило Попарић	051/212-140	212-830	118.070	33.573	635
2.	Агропром банка	Бања Лука	Књаза Милоша 19	Манојло Авдаловић	051/303-611	314-181	26.191	12.773	87
3.	Привредна банка	Градишка	Видовданска бб	Момир Хрваћанин	051/813-333	813-205	7.799	2.253	90
4.	Кристал банка	Бања Лука	И.Ф.Јукића 9	Љубомир Клинцов	051/212-930	212-878	170.948	31.439	414
5.	Привредна банка	Добој	Светог Саве 1	Родољуб Миловановић	053/241-544	241-662	24.385	13.853	162
6.	Приједорска банка	Приједор	Вожда Карађорђа 9	Стојанка Дошен	052/212-311	211-840	14.989	8.049	197
7.	Семберска банка	Бијељина	Карађорђева 3	Цвијетин Никић	054/471-588	472-247	12.644	5.344	128
8.	Развојна банка	Бања Лука	Бана Милосављевића 4	Ранко Травар	051/212-012	217-575	108.401	13.120	483
9.	ВБ банка	Бања Лука	К.Петра Карађорђевића 103	Радован Бајић	051/212-678	212-078	24.232	13.779	37
10.	Привредна банка	Брчко	М.Агановића 2	Нада Павловић	049/204-222	204-055	4.310	1.657	40
11.	Нова банка	Бијељина	Светог Саве 46	Милорад Анђић	054/471-094	401-410	35.643	11.399	117
12.	Привредна банка Сарајаво	Пале	Доброслава Јевтића 14	Миле Матић	057/786-809	786-805	43.955	4.807	405
13.	Екватор банка	Бања Лука	М.Бурсаћ 2	Остоја Сабљић	051/217-920	211-757	16.068	4.956	18
14.	Бобар банка	Бијељина	Филипа Вишњића 211	Драган Радумило	054/472-490	472-898	12.262	8.009	31
15.	Zerger comerc b.	Бања Лука	Браће Мажар 68	Ђуро Бороња в.д.	051/215-755	215-771	56.255	12.003	90
16.	Поштанска штедионица	Бања Лука	Карађорђевића 61	Влада Васиљевић	051/211-433	211-555	6.620	2.849	51
17.	Balkan Investment	Бања Лука	Крајишких бригада 2	Салилус Зостаутас	051/216-285	211-445	12.929	9.145	19
18.	BSEI	Бања Лука	Јеврејска 1	Мићо Врачар	051/218-200	218-984	8.744	5.451	12
	УКУПНО						704.445	194.459	3.016

АКТИВНИ БИЛАНС СТАЊА БАНАКА

у 000 КМ

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.00	Учешће	30.06.01	Учешће	ИНДЕКС
1. Новчана средства и рачуни деп. код депозит.инст. (1.а.+1.б.)	126.893	19,49	143.281	20,34	113
1.а. Готов новац и некаматносни рачуни депозита	74.833	11,49	93.733	13,31	125
1.б. Каматносни рачуни депозита	52.060	7,99	49.548	7,03	95
2. Вриједносни папири за трговање	0	0,00	1.141	0,16	0
3. Пласмани другим банкама	3.796	0,58	6.190	0,88	163
4. Кредити, потраж. по пословима лиз. и досп. потраж.(4.а.+4.б.+4.в.)	344.224	52,86	360.555	51,18	105
4.а. Кредити	311.368	47,81	291.740	41,41	94
4.б. Потраживања по пословима лизинга	324	0,05	862	0,12	266
4.в. Досп. потраж. по кредитима и пословима лизинга	32.532	5,00	67.953	9,65	209
5. Вриједносни папири који се држе до доспијећа	1.413	0,22	4	0,00	0
6. Пословни простор и остала фиксна актива	118.768	18,24	131.177	18,62	110
7. Остале некретнине	2.002	0,31	3.199	0,45	160
8. Инвестиције у неконсолидована повезана предузећа	3.927	0,60	3.825	0,54	97
9.б Остала актива	50.189	7,71	55.073	7,82	110
УКУПНО (1 до 9)	651.212	100,00	704.445	100,00	108
10. МИНУС: Резерве за потенц.губитке (10.а.+10.б.+10.в)	53.011		53.978		102
11. УКУПНА АКТИВА: (1. до 9.-10.)	598.201		650.467		109
11.1.Укупно ванбиланс					
1. активни ванбиланс	152.120		135.577		89
2. класификована актива-губитак Е	31.893		42.624		134
3. комисиони послови (агентски)	34.619		42.966		124
УКУПНО АКТИВА (11.+11.1)	816.833		871.634		107
12. Депозити (12.а.+12.б.)	330.611		362.335		110
12.а. Каматносни депозити	185.360		226.121		122
12.б. Некаматносни депозити	145.251		136.214		94
13. Узете позајмице - доспјеле обавезе (13.а.+13.б.)	57		169		296
13.а Стање доспјелих, а неисплаћених обавеза	57		169		296
13.б. Стање неизмирених-позваних за плаћање ванбил. обавеза	0		0		0
14. Узете позајмице од других банака	2.217		3.769		170
15. Обавезе према Влади	179		209		117
16. Обавезе по узетим кредит.и осталим позајмиц. (16.а.+16.б.)	47.273		37.648		80
16.а. са преосталим роком доспијећа до једне године	30.230		14.718		49
16.б. са преосталим роком доспијећа преко једне године	17.043		22.930		135
17. Субординирани дугови и субординиране обвезнице	0		0		0
18. Резерве на ванбиланс (18.б.+18.в)	6.801		7.207		106
18.г. Остале обавезе	24.940		44.671		179
19. УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ (12 до 18):	412.078		456.008		111
20. Трајне приоритетне акције	31		32		103
21. Обичне акције	142.723		159.349		112
22. Емисиона ажиа (22.а. +22.б)	0		0		0
22.а. на трајне приоритетне акције	0		0		0
22.б. на обичне акције	0		0		0
23. Нерасподијељена добит	8.313		3.903		47
24.Резерве капитала	43.554		46.793		107
25. Остали капитал	-8.498		-15.618		184
26. УКУПАН КАПИТАЛ: (20. до 25.)	186.123		194.459		104
27. УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ: (19. + 26.)	598.201		650.467		109
28.1.Укупно ванбиланс					
1. активни ванбиланс	152.120		135.577		89
2. класификована актива-губитак Е	31.893		42.624		134
3. комисиони послови (агентски)	34.619		42.966		124
УКУПНО ПАСИВА (27.+28.1)	816.833		871.634		107

БИЛАНС УСПЈЕХА

у 000 КМ

ОПИС/ПЕРИОД	31.12. 2000	Учешће	30.06. 2001	Учешће
1.ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО КАМАТАМА				
а)Приходи од камата и слични приходи				
1) Каматоносни рачуни депозита код депоз. инстит.	803	1,47	655	2,26
2) Пласмани другим банкама	808	1,48	806	2,78
3) Кредити и послови лизинга	47.672	87,04	26.231	90,31
4) Вриједносни папири који се држе до доспијећа	0	0,00	0	0,00
5) Власнички вриједносни папири	0	0,00	0	0,00
6) Потраживања по плаћеним ванбил.обавезама	0	0,00	246	0,85
7) Остали приходи од камата и слични приходи	5.486	10,02	1.106	3,81
8) УКУПНИ ПРИХОДИ ОД КАМАТА И СЛИЧНИ ПРИХОДИ (1 до 7)	54.769	100,0	29.044	100,0
б)Расходи по каматама и слични расходи				
1)Депозити	2.184	20,72	6.067	74,01
2) Узете позајмице од других банака	1.154	10,95	657	8,01
3) Узете позајмице-доспјеле обавезе	0	0,00	4	0,05
4) Обавезе по узетим кредитима и ост. позајмицама	1.986	18,84	572	6,98
5) Субординисани дугови и субординисане обвезнице	18	0,17	121	1,48
6) Остали расходи по каматама и слични расходи	5.200	49,33	777	9,48
7) УКУПНИ РАСХОДИ ПО КАМАТАМА И СЛИЧНИ РАСХОДИ (1 ДО 6)	10.542	100,0	8.198	100,0
в) НЕТО КАМАТА И СЛИЧНИ ПРИХОДИ	44.227		20.846	
2.ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ				
1) Приходи из пословања са девизама	18.729	23,96	4.678	12,88
2) Накнаде по кредитима	4.777	6,11	4.344	11,96
3) Накнаде по ванбилансним пословима	2.248	2,88	1.325	3,65
4) Накнаде за извршене услуге	13.841	17,71	10.161	27,97
5) Приход из послова трговања	28	0,04	8	0,02
6) Остали оперативни приходи	38.533	49,30	15.813	43,53
7) УКУПНИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ (1 ДО 6)	78.156	100,0	36.329	100,0
3.НЕКАМАТАНОСНИ РАСХОДИ				
а)Пословни и директни расходи				
1) Трош.рез.за опш. кред. ризик и пот.кред.и др.губит.	30.980	73,81	17.524	84,23
2) Остали пословни и директни трошкови	10.994	26,19	3.281	15,77
3) УКУПНИ ПОСЛОВНИ И ДИРЕКТНИ РАСХОДИ 1)+2)	41.974	100,0	20.805	100,0
б)Оперативни расходи				
1) Трошкови плата и доприноса	30.313	36,40	16.163	39,09
2) Трошк. посл.прост.,остале фиксне активе и режија	27.446	32,95	16.136	39,02
3) Остали оперативни трошкови	25.527	30,65	9.054	21,89
4) УКУПНИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ (1 до 3)	83.286	69,4	41.353	78,1
в) УКУПНИ НЕКАМАТОНОСНИ РАСХОДИ а)3)+б)4)	125.260		62.158	
4. ДОБИТ ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1в. + 2е. - 3в.)	3.538		2.025	
5. ГУБИТАК (1в. + 2е. - 3в.)	6.415		7.008	
6. ПОРЕЗИ	324		117	
7. НЕТО-ДОБИТ (4. - 6.)	3.214		1.908	

СТАЊЕ КАПИТАЛА У БАНКАМА

у 000 КМ

ОПИС/ПЕРИОД	31.12. 2000	30.06. 2001	ИНДЕКС 2001/2000
1.ОСНОВНИ КАПИТАЛ БАНКЕ			
Акцион. капитал из основа номин. износа обичних и трајних приорит. некумулат.акција издатих по основу новчаних уплата у акцион.капитал	136.301	152.927	112
Акцион. капитал из основа номин. износа обич. и трајних приорит. некумул. акција издатих по осн.уложених ствари и права у акцион.капитал	6.453	6.454	100
Износ емисионих ажиа остварених при уплати акција	0	0	0
Опште законске резерве (резерве прописане законом)	30.834	25.568	83
Остале резерве које се не односе на процјену квалитета активе	15.341	21.222	138
Задржана - нераспоређена добит из претходних година	3.418	1.998	58
ИЗНОС ОСНОВНОГ КАПИТАЛА:	192.347	208.169	108
2.ДОПУНСКИ КАПИТАЛ БАНКЕ			
Акцион. капитал из основа номиналног износа трајних приоритетних кумулат. акција издатих по основу новчаних уплата у акционарски капитал	0	0	0
Акцион. капитал из основа номиналног износа трајних приорит. кумулат. акција издатих по основу уложених ствари и права у акцион.капитал	0	0	0
Износ општих резерви за покриће кредитних губитака за активу банке процијењену као категорија А Ђ Добра актива	6.372	5.811	91
Износ обрачунате добити у текућој години	2.274	1.908	84
Износ добити за коју је АБРС издала рјеш. о приврем.обустави расподеле	0	0	0
Износ субординисаних дугова највише 50% износа Основног капитала	0	0	0
Износ хибридних односно конвертибилних ставки-инструмената капитала највише 50% износа Основног капитала	0	0	0
Износ ставки-обавеза трајног карактера без обавезе за враћање	0	0	0
ИЗНОС ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА:	8.646	7.719	89
3.ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ			
Дио општег кредитног ризика и потенцијалних кредитних губитака за које банка није формирала Опште и Посебне резерве за кредитне губитке	1.395	9.080	651
Непокривени губици пренешени из претходних година	2.083	8.610	413
Губитак из текуће године	6.415	7.008	109
Књиговодствена вриједност властитих (трезорских) акција у посједу банке	0	0	0
Номин.износ акција издатих по осн.улога који су изврш.из кредита банке, до висине неотплаћ. износа кредита односно неотплаћ. дијела кредита;	0	0	0
Дио уложеног акционарског капитала који по оцјени АБРС представља примљену, а прецијењену вриједност	0	0	0
Износ нематеријалне имовине: патенти, лиценце, концесије, улагања у: истраживање тржишта, трговачко име, трговачки знак те гоодњилл и сл.	0	0	0
Улози (инвестиције) банке у капитал других правних лица који прелазе 5% висине Основног капитала банке	1.727	1.458	84
Потраж. од акционара који посједују знач.глас. право у банци одобрена од банке супротно одредбама Закона, прописа АБРС и посл.политике банке;	0	0	0
Велика излагања банке кредитном ризику према акционарима са значајним гласачким правом у банци извршена без претходне сагласности АБРС	0	0	0
ИЗНОС ОДБИТНИХ СТАВКИ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ:	11.620	26.156	225
4.ОБРАЧУН ИЗНОСА КАПИТАЛА БАНКЕ			
ИЗНОС ОСНОВНОГ КАПИТАЛА БАНКЕ	192.347	208.169	108
ИЗНОС ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА БАНКЕ	8.646	7.719	89
ИЗНОС ОДБИТНИХ СТАВКИ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ	11.620	26.156	225
ИЗНОС НЕТО-КАПИТАЛА БАНКЕ (1. + 2. - 3.)	189.373	189.732	100
Б. РИЗИК ПОНДЕРИСАНЕ АКТИВЕ И КРЕДИТНИХ ЕКВИВАЛЕНАТА	532.099	558.783	105
Ц. СТОПА НЕТО - КАПИТАЛА	35,6	34,0	

**УКУПАН БРОЈ И КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА
ЗАПОСЛЕНИХ У БАНКАМА
СТАЊЕ НА ДАН 30.06.2001.**

Р/Б	БАНКЕ	КВАЛИФИКАЦИЈА ЗАПОСЛЕНИХ							УКУПНО	Учешће
		НС	КВ	ВКВ	ССС	ВШС	ВСС	МР		
1.	Бањалучка банка а.д.	29	23	8	404	74	96	1	635	21,05
2.	Кристал банка а.д.	30	5	5	263	24	87	0	414	13,73
3.	Агропром банка а.д.	3	2	0	48	8	26	0	87	2,88
4.	Семберска банка	11	6	0	80	9	21	1	128	4,24
5.	ПБ Градишка	4	1	0	56	7	22	0	90	2,98
6.	ПБ Сарајево	23	10	3	282	33	54	0	405	13,43
7.	Развојна банка	6	7	5	258	82	122	3	483	16,01
8.	ПБ Добој ад	15	3	0	106	16	22	0	162	5,37
9.	Приједорска банка	10	2	3	151	17	14	0	197	6,53
10.	ПБ Брчко	5	2	0	17	5	11	0	40	1,33
11.	Нова банка	1	0	0	36	25	52	3	117	3,88
12.	Екватор банка	0	0	0	13	1	3	1	18	0,60
13.	Поштанска Штедионица	5	0	0	30	7	7	2	51	1,69
14.	Бобар банка	0	0	0	21	1	8	1	31	1,03
15.	ВБ банка	1	0	0	17	4	15	0	37	1,23
16.	Zepster komerc banka	0	1	0	49	12	28	0	90	2,98
17.	Balkan Investment	0	0	0	5	5	5	4	19	0,63
18.	BSEI	0	0	0	7	1	4	0	12	0,40
	УКУПНО	143	62	24	1.843	331	597	16	3.016	100,00
	%	4,74	2,06	0,80	61,11	10,97	19,79	0,53	100,00	